

User Name: =

Date and Time: = 2025-06-02

Job Number: = 254265549

Documents (1)

Client/Matter: -None-

Search Terms: Toen gooiden we onze agenda's om

Search Type: NaturalAnd

Content Type

news

Narrowed by

-None-

1. 'Toen gooiden we onze agenda's om'

'Toen gooiden we onze agenda's om'

'Toen gooiden we onze agenda's om'

de Volkskrant

17 december 2022 zaterdag

Copyright 2022 DPG Media B.V. All Rights Reserved

de Volkskrant

Section: Boeken en Wetenschap; Blz. 22

Length: 586 words

Byline: OSCAR VAN PUTTEN

Highlight: Wetenschappers gaan zelden in één streep op het doel af. Een ode aan de onverwachte ontdekkingen. Vandaag: hoe kankeronderzoeker Marleen Kok en collega's het belang ontdekten van een onopvallende cel.

Body

Onverwachte ontdekkingen

'Je eigen immuunsysteem helpen tumoren te herkennen en uitschakelen: dat is in feite wat immuuntherapie doet. Het werkt langdurig tegen kanker, doordat je immuunsysteem de kanker leert herkennen en opruimen. Bovendien heeft het minder bijwerkingen dan chemotherapie, omdat je geen gezonde cellen doodt. Hierdoor heeft immuuntherapie een enorme vlucht genomen.

'Het werkt alleen nog niet bij alle soorten kanker. Bij borstkanker slaat het bijvoorbeeld bij slechts een kleine groep aan. Wetenschappers dachten lang dat er weinig immuuncellen betrokken zijn bij de bestrijding van borstkanker. Mijn collega Karin de Visser en ik begonnen in 2016 een onderzoek om de behandeling te verbeteren. We kregen een subsidie voor zeer uitdagend onderzoek waarvan de resultaten in potentie zeer waardevol kunnen zijn. Haar team voerde het onderzoek uit in muizen met borstkanker, het mijne in patiënten.

'We waren op zoek naar gamma-delta T-cellen. Die kunnen cellen met ziekteverwekkers herkennen en vernietigen. De literatuur was verdeeld over hun functie bij tumoren: volgens sommige wetenschappers zijn ze gunstig voor immuuntherapie, maar er zijn ook aanwijzingen dat dergelijke cellen dwarsliggers kunnen zijn.

'Gedurende de jaren zagen wij dat die T-cellen niet sterk aanwezig zijn bij borstkankerpatiënten. Ik begon te twijfelen aan het onderzoek, het leek niets op te leveren. Ik zei tegen Karin: 'We steken hier veel geld en mankracht in. Is het nog de moeite waard?' Ik overwoog zelfs even het onderzoek stop te zetten.

'Kort na dat gesprek vonden we iets onverwachts. Naast T-cellen hadden we van ongeveer veertig soorten afweercellen de aantallen en patronen geanalyseerd. Die hadden we als een referentiekader meegenomen. Eén celsoort sprong eruit: de eosinofielen. Die spelen vooral een rol bij parasitaire infecties en allergieën. Nu zagen we opeens een gigantische toename bij patiënten met borstkanker.

'Toen gooiden we onze agenda's om'

'Ze waren overigens niet makkelijk te vinden. Eosinofielen moet je namelijk in vers bloed onderzoeken; als je ze invriest en ontdooit, gaan ze dood. We liepen constant met biepers rond, zodat we het bloed van patiënten konden analyseren zodra het afgenomen was.

'Normaal hadden we er geen prioriteit aan verleend. Maar wat bleek: ook de groep van Karin had in muizen deze toename van eosinofielen gevonden na behandeling met immuuntherapie. Toen gooiden we onze onderzoeksagenda's om.

'Ze bleken een belangrijke rol te spelen. In patiënten sloeg de therapie beter aan bij mensen met veel eosinofielen. Karin vond hetzelfde: bij muizen had zij de eosinofielen uitgeschakeld en toen werkte de immuuntherapie niet meer. De diermodellen leken dus bijzonder veel op mensen.

'De vraag is nu of deze behandeling bij iedereen werkt. Het is cruciaal dat de hoeveelheid eosinofielen stijgt, maar dat gebeurt niet bij iedereen. We zijn nu aan het kijken hoe we het aantal omhoog kunnen krijgen in muizen, bijvoorbeeld door het toedienen van medicijnen die eosinofielen stimuleren.

'Het onderzoek laat zien dat wetenschappers en artsen niet op hun eilandje moeten blijven, maar elkaar moeten opzoeken. Wij hebben dit onderzoek vanaf het begin samen gedaan. Zonder elkaar hadden we nooit zo snel herkend dat dit zo belangrijk is.'

Marleen Kok is oncoloog en hoofdonderzoeker bij het Nederlands Kanker Instituut van het Antoni van Leeuwenhoek-ziekenhuis. Samen met collega Karin de Visser ontwikkelt ze methoden om immuuntherapie bij borstkanker te verbeteren.

Bekijk de oorspronkelijke pagina: pagina 22

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Krant

Subject: Cancer (100%); Women's Health (99%)

Load-Date: December 16, 2022